

BE ± 2 بالای ۲+ نمایانگر احتباس باز
غیرفرار (آلکالوز متابولیک) و پایین ۲-
نمایانگر احتباس اسید غیر فرار و
اسیدوز متابولیک.

در شریان نافی PH کمتر از ۷.۳۶ و pCO_2 بالاتر
از ۴۹ نشان دهنده اسیدوز تنفسی و نیز در ورید
نافی PH کمتر از ۷.۴۱ و pCO_2 بالاتر از ۶۰ نشان
دهنده اسیدوز تنفسی می باشد. لازم به ذکر است
که در شریان نافی وجود کمبود باز بیشتر از
۱۰.۶ اسیدوز متابولیک و در ورید نافی وجود
کمبود باز بیشتر از ۷.۹ اسیدوز متابولیک می
باشد.

محل های شایع جهت گرفتن نمونه ABG:

شریان رادیال، شریان فمورال، شریان اولنار و براکیال،
شریان دورسال پدیس تیبیا می باشد.
در نوزادان از شریان نافی یا از شریان رادیال اخذ
میگردد که سرنگ هپارینه میشود سپس نبض را
حس نموده و خونگیری با زاویه ۱۵-۴۵ درجه انجام
میگردد. لازم به توضیح است که رعایت شرایط
اسپتیک الزامی می باشد. نمونه خون بعد از هواگیری
روی یخ گذاشته شده و سریعاً چک ABG انجام
میشود. معمولاً ۰.۵ تا ۱ سی سی خون در بزرگسالان و
در نوزادان ۲۰ خط انسولین بسته به نوع دستگاه
کافی می باشد. پنبه خشک استریل را به مدت ۵

بین ۲۶-۲۲ و یا بطور متوسط ۲۴ mEq/L
است.

BE- در شرایطی که $PaCO_2$ در حرارت ۳۷ درجه
سانتی گراد، معادل ۴۰ mmHg بوده ، کمبود اکسیژن
نیز وجود نداشته باشد، BE به مقدار اسید یا بازی اطلاق
می گردد که برای حفظ PH در حد طبیعی و نیز حفظ
بیکربنات به میزان ۲۴ mEq/L مورد نیاز است . به
عبارت دیگر مقدار BE وابسته به تجمع اسید یا باز غیر
فرار در خون است . مقدار طبیعی BE بین ۲- تا ۲+
متغیر بوده و بر حسب میلی اکی والان در لیتر بیان می
شود.

PaO_2 - نشان دهنده اکسیژن محلول درخون و
هیپوکسمی قابل توجه در خون می باشد در حالت طبیعی
مقدار آن بین ۸۰-۱۰۰ میلی متر جیوه می باشد. مقادیر
۴۰-۸۰ هاپوکسی شدید تا متوسط طبقه بندی می شود

مقادیر تفسیر ABG:

PH بالای ۷/۴۵ آلکالوز تنفسی و PH پایین ۷/۳۵
اسیدوز تنفسی

$PaCO_2$ بالای ۴۵ اسیدوز تنفسی و $PaCO_2$ پایین
۳۵ آلکالوز تنفسی

HCO_3 بالای ۲۶ آلکالوز متابولیکی و HCO_3 پایین
۲۲ اسیدوز متابولیکی

ABG مخفف Arterial blood gas

میباشد. (گازهای خونی شریانی):
a

اجزای ABG شامل:

PH (میزان اسید و باز) و PaO_2 (فشار نسبی اکسیژن)
و $Paco_2$ (فشار نسبی دی اکسید کربن) و بی کربنات
 HCO_3 و O_2 (میزان اکسیژن) و غلظت اکسیژن
 O_2SAT و افزایش باز BE می باشد.

PH - نمایانگر وضعیت یک محلول از نظر اسید- باز
است. PH طبیعی خون بین ۷/۳۵ تا ۷.۴۵
است و بطور متوسط میزان آن را ۷/۴۰ در نظر می گیرند.
مقدار غیر طبیعی کمتر از این مقادیر است.

PCO2 - نمایانگر میزان دی اکسید کربن موجود در
خون شریانی است. این گاز توسط متابولیسم سلولی
ساخته شده، از

طریق ریه ها دفع می گردد. میزان طبیعی آن بین ۳۵-۴۵
mmHg و بطور متوسط ۴۰ mmHg است

HcO3 - غلظت یون بیکربنات یک پارامتر متابولیک
محسوب می شود و تغییرات آن بیانگر وجود اسیدوز یا
آلکالوز متابولیک است. میزان طبیعی یون بیکربنات

مرکز آموزشی درمانی الزهرا (س)

تفسیر گازهای خون شریانی در نوزادان

تهیه و تنظیم : سمیه گذرانی اقتصاد

(کارشناس پرستاری)

بخش NICU1

تابستان ۱۴۰۰

نمونه گیری (به مدت 5 دقیقه برای شریان رادیال و 10 دقیقه برای شریان فمورال) اعمال گردد. بر روی برگه درخواست، میزان درجه حرارت، Hb و شرایط ضمن نمونه گیری نظیر میزان و نوع وسیله تجویز اکسیژن، شرایط تنظیم دستگاه ونتیلاتور (مد تنفسی و تنظیمات دستگاه ، میزان FiO2 و ...) ذکر شود تا تفسیر نتایج حاصل از آزمایش بر اساس شرایط نمونه گیری صورت پذیرد.

نکات مهم:

قبل از انجام هر پروسیجر دردناکی به نوزاد ساکاروز داده شود.

اگر در نمونه مورد آزمایش حباب هوا وجود داشته باشد، بر PCO2 و O2 تاثیر گذاشته و باعث کاهش PCO2 می شود.

منبع:

کتاب نلسون فصل اب والکتروولیت

سال انتشار : ۲۰۲۰

انتشارات اندیشه رفیع

نویسنده : آرش عباسی ، لاله گلچین

دقیقه روی محل خونگیری فشار داده تا از بروز هماتوم جلوگیری گردد.

عوارض عروقی اخذ ABG:

شامل آنوریسم شریان رادیال و ایسکمی دست و هماتوم و سندرم کمپارتمان است.

مراقبتهای قبل از نمونه گیری:

قبل از نمونه گیری از شریان رادیال باید آزمایش آلن Test Allen انجام شود .

نحوه انجام تست آلن جهت اطمینان از برقراری

توازن بین شریانهای دست جهت اخذ ABG

- دست نوزاد را بالا ببرید.
  - هر دو شریان رادیال و اولنار مچ را مسدود کنید.
  - کف دست را به طرف مچ ماساژ دهید.
  - فقط انسداد شریان اولنار را کاهش دهید.
  - در صورتیکه رنگ دست در کمتر از ۱۰ ثانیه به حالت طبیعی خود برگردد، توازن کافی در خونرسانی برقرار است.
  - در صورتیکه بازگشت رنگ دست بیشتر از ۱۵ ثانیه طول کشید، از شریان رادیال خونگیری انجام ندهید.
- روند بعد از آزمایش:
- بعد از نمونه گیری باید فشار ممتد بر روی محل